ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

Helsedirektoratet

Vår ref.	Deres ref.	Saksbehandler	Dato
23/4243		Johan Fredrik Skomsvoll	31.05.23

Ekstern høring Nasjonalt faglig råd om kommunale helse- og omsorgstjenester for innsatte i fengsel

Fagdirektør har innhentet høringsuttalelser fra fagmiljø i berørte klinikker.

Det vises til vedlagte høringsuttalelser fra Klinikk Psykisk helsevern – allmenn, rehabilitering og sikkerhet ved avdeling for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri samt klinikk for rus- og avhengighetsmedisin.

Fagdirektør støtter høringsuttalelser fra aktuelle klinikker ved St. Olavs hospital HF

Med vennlig hilsen

Runa Heimstad

Fagdirektør

Kopi til: Klinikksjef Elin Ulleberg (klinikk psykisk helsevern), avdelingssjef Antje D. Gross-Benberg (Avd. for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri) og Klinikksjef Kristin Holum Smedsrud (klinikk for rus og avhengighetsmedisin)

Vedlegg:

Innspill fra Klinikk Psykisk helsevern – allmenn, rehabilitering og sikkerhet, Avd. for sikkerhets-, fengsels- og rettspsykiatri

Viser til høringsbrev av 02.02.23 fra Justis-og beredskapsdepartementet vedr ovennevnte sak. Høringsfrist 1.6. 2023.

Bakgrunn for Høringsnotatet er at det de siste årene er blitt rettet betydelig kritikk mot norske myndigheter tilknyttet isolasjon og mangel på menneskelig kontakt i norske fengsler. Notatet har et særlig fokus på å oppnå en hensiktsmessig lovgivning som i best mulig grad ivaretar sentrale hensyn til både innsatte og ansatte, og som ivaretar samfunnets behov for fengsler med god sikkerhet og en god rehabiliterende effekt.

Høringssvar fra St. Olavs hospital`s avdeling for sikkerhet-, fengsel – og rettspsykiatri avgrenses til å kommentere det som omhandler psykisk helse/helsetjenester.

Forslag til nytt § 4, annet ledd, hvor «Innsatte i fengsel har rett til helsehjelp fra den kommunale helse - og omsorgstjenesten og spesialisthelsetjenesten i samsvar med pasient – og brukerrettighetsloven kapittel 2», er en positiv synliggjøring av det selvsagt krav på helsehjelp innsatte har hatt og skal ha.

Høringsnotatets kapittel 5 (sidene 32 og 33) som omhandler de innsattes rett til helsehjelp problematiserer de begrensede muligheter innsatte ofte har for å etterspørre de tjenestene det er behov for, og da særlig knyttet til språk og om man disponerer og behersker moderne kommunikasjonsverktøy som mobiltelefon og pc.

Tilgang til helsehjelp er en grunnleggende rettighet og fravær av slik hjelp vil kunne innebære en overtredelse av Grunnloven § 93, annet ledd og forpliktelser etter EMK.
Det legges til grunn at Kriminalomsorgen har eller vil innfører rutiner som medfører at samtlige innsatte allerede ved starten av soningen blir gjort kjent med de rettighetene vedkommende har særlig knyttet til helsehjelp og at de ulempene som ligger i at fengselsinnsatte i mange tilfeller ikke disponerer moderne kommunikasjonsverktøy, løses med ulike virkemidler.
Videre tiltres at det lovfestes at forholdene skal legges til rette for et større fellesskap mellom de innsatte. Det skal arbeides for å begrense isolasjon, og så langt det er mulig skal avhjelpe de negative virkningene av isolasjon – nytt § 2, annet ledd.

Innspill fra Klinikk for rus- og avhengighetsmedisin

Nasjonalt faglig råd om kommunale helse- og omsorgstjenester for innsatte i fengsel

St. Olavs hospital har følgende innspill i høringen:

1. Begrepet «innsatte» er som beskrevet brukt gjennomgående i dokumentet og arbeidsgruppen kan ikke se at dette bør endres. Det samme gjelder bruk av begrepet «den kommunale helse- og omsorgstjenesten»

2. Arbeidsgruppen kan ikke se at det mangler temaer eller råd. Høringsutkastet er omfattende og ambisiøst, og dekker både innsattes rettigheter, det offentliges plikter og retningslinjer for samarbeid mellom offentlige instanser. Rådene er relevante både for den innsattes helse og levekår og angir retning for prioritering for den kommunale helse- og omsorgstjenesten.

3. St. Olavs hospital vurderer rådene som godt oppbygd og med begrunnelse for det enkelte råd og en del som viser hvordan rådene kan utøves i praksis.

4. Rådene inneholder mange lenker noe som av og til oppleves som forstyrrende i lesingen og det å få sammenheng i innholdet. På den annen side gir lenkene utfyllende informasjon som er relevant i forhold til et bestemt råd.